

CATÀLEG DEL PATRIMONI NATURAL
ESPAIS NATURALS D'INTERÈS MUNICIPAL

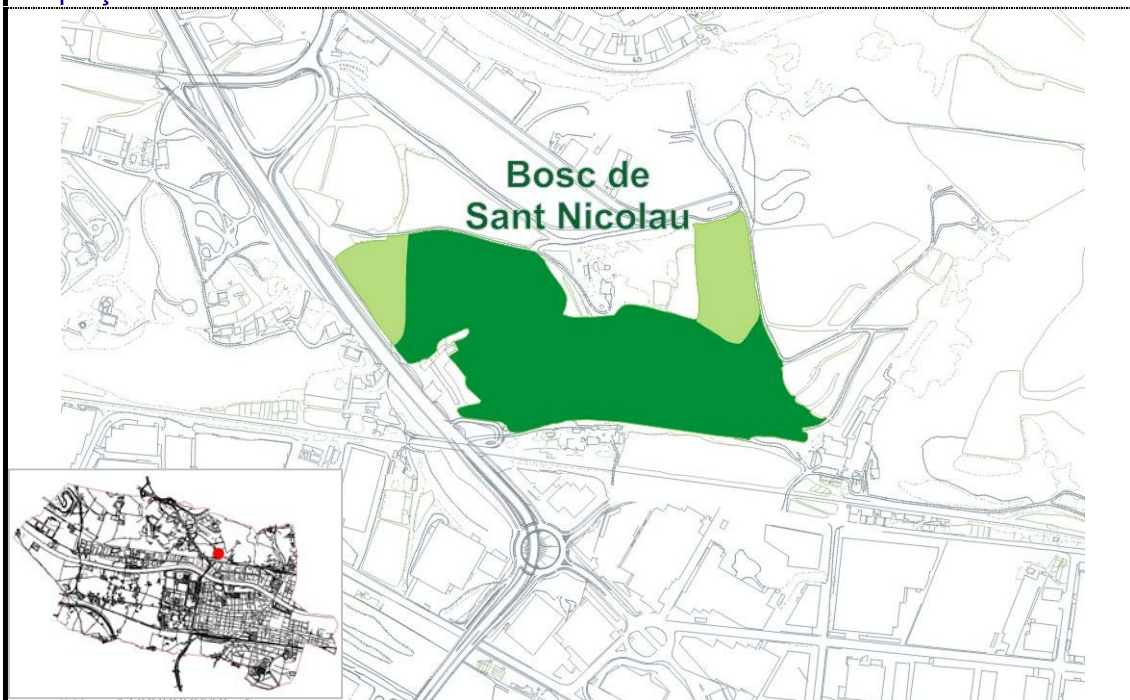
ENIM-11	BOSC DE SANT NICOLAU
Localització	Es troba a l'oest del terme municipal. El seu límit sud és la carretera de Granollers a Barcelona, al seu pas pel Coll de la Manya (C-352).
Accessos	Carretera de Granollers a Barcelona (C-352). Camí de Sant Nicolau. Camí de la Font del Ràdium. Camí nou de Can Casaca.

UTM	(439490.82, 4605945.64)	Altitud	Màx.: 191 m – Mín.: 140 m
Tipologia	Bosc, brolla i erms.	Superfície	10,5 ha
Ús actual	Educació ambiental i espai per al lleure, vinculat a la recuperació de l'entorn de la Font del Ràdium.		

Fotografia

Emplaçament

Descripció

Espai de la serra de Ponent situat a la part baixa del coll de la Manya. A l'est, limita amb els terrenys de Can Puça, a l'oest, amb el camí nou de Can Casaca, al nord, amb el camí de Sant Nicolau i, al sud, amb la carretera de Barcelona (C-352).

El terreny té un pendent molt pronunciat i orientat a l'est. Presenta una morfologia irregular per l'anterior conreu dels vessants, els quals han estat substituïts per pins.

El bosc de Sant Nicolau es divideix en dues comunitats vegetals: Al nord, hi ha un alzinar i, al sud, una pineda de pi blanc. Les principals espècies arbòries presents a tot el bosc són l'alzina (*Quercus ilex*) i el pi blanc (*Pinus halepensis*), també s'hi troben peus de pi pinyer (*Pinus pinea*), roure martinenc (*Quercus humilis*) i lledoner (*Celtis australis*). L'estrat arbustiu es compon principalment d'esparreguera (*Asparagus acutifolius*), arç blanc (*Crataegus monagina*), lligabosc mediterrani (*Lonicera implexa*), galzeran (*Ruscus aculeatus*), rogeta (*Rubia pelegrina*) i ginestó (*Osyris alba*). L'estrat herbaci presenta un bon recobriment a tot el bosc, amb espècies enfiladisses com l'heura (*Hedera helix*) i la vidalba (*Clematis vitalba*). Destaca la presència d'espècies nitròfiles, com l'esbarzer (*Rubus umifolius*) i l'arítjol (*Smilax aspera*) als marges del bosc.

Aquest sector forestal es veu completat amb erms resultants de l'abandonament de les activitats agrícoles, alguns en un avançat estat de recobriment per la vegetació arbòria.

L'extensió d'aquest espai pot permetre una bona recuperació de la fauna, sobretot després de la neteja de residus realitzada recentment, cosa que ha millorat les condicions ambientals del bosc.

Les actuacions de gestió forestal de l'espai han consistit en un sanejament i una tala selectiva, a fi de protegir la massa forestal existent i prevenir incendis forestals. Els criteris de tala es basen en l'eliminació d'arbres morts, arbres torts i branques seques d'alzines i pins blancs. Com a conseqüència, la densitat arbòria del bosc s'ha reduït molt i el sotabosc s'ha eliminat en bona part. Els treballs de tala han estat efectuats per una empresa de neteja forestal, que ha emprat maquinària. El taller d'ocupació La Font, al llarg de l'any 2000, i el pla d'ocupació de medi ambient, durant l'any 2001,

s'han encarregat de la neteja del bosc de Sant Nicolau.

Les condicions ambientals del bosc de Sant Nicolau són excel·lents, tot i la incidència del soroll sobre la zona, procedent de les vies de trànsit. En l'esdevenidor, a l'efecte de garantir l'estat de conservació de l'espai, s'haurien d'evitar els abocaments incontrolats de residus, mitjançant la millora de la senyalització de la zona i la informació sobre els punts de gestió i abocament controlat de residus en el terme municipal.

Infraestructures i equipaments

Les actuacions efectuades no preveuen cap tipus d'infraestructura ni equipament. Els equipaments de la Font del Ràdium es troben a uns 400 metres de distància del bosc.

La senyalització de l'espai constarà dels rètols informatius de l'itinerari de lleure-carril bici, que passa pel camí de Can Puça i té una variant pel camí de la Font del Ràdium.

Història

La masia de Sant Nicolau dona nom a l'espai forestal. Antigament era molt més ampli i formava una única unitat forestal amb el bosc de la Font del Ràdium i el torrent de Sant Nicolau. Situat al costat del bosc es troba la finca de Sant Nicolau, la qual data de principis del segle XIX. Pertanyia a un noble de Barcelona, que la va vendre al pare de l'actual propietari. Sobre un petit turonet, situat al costat de la masia, es trobava una capella amb la imatge de Sant Nicolau, on s'hi havien commemorat casaments, bateigs i aplecs de la gent adinerada de l'època. Recentment, la capella ha estat substituïda per una casa. La masia continua en actiu i es dedica a l'agricultura i la ramaderia.

Els accessos al Bosc de Sant Nicolau s'han modificat molt al llarg dels anys. Alguns accessos desapareguts actualment són:

- El pont de Sant Nicolau, on els pagesos expliquen que podia passar un carro amb vela. El pont va anar quedant-se soterrat fins que es va recuperar per fer un nou pont, que passa per sota la carretera del coll de la Manya.
- El camí de Can Casaca, que recorria l'interior del bosc fins a arribar al turó i la masia de Can Casaca. Actualment el traçat d'aquest camí s'ha perdut i l'accés a la finca es fa pel camí nou de Can Casaca.

El camí de la Font del Ràdium no ha sofert cap tipus de modificació des de fa temps. En canvi, de nova construcció és el camí de Can Puça, que uneix la masia de Sant Nicolau amb la carretera del coll de la Manya. Les obres d'obertura d'aquest camí van comportar la retallada del marge est del bosc, amb la qual cosa va afavorir, a més, l'aparició de pendents pronunciats, clarament exposats a l'erosió. Al marge oest del bosc s'hi troba la torre de Can Casaca, una torre telegràfica que es conserva bastant sencera. Edificada a l'any 1849, pertanyia a la línia de telegrafia òptica de Barcelona a Vic. Aquesta torre forma part del catàleg del patrimoni arquitectònic de Granollers.

Les darreres actuacions a la zona han consistit en l'aclariment i neteja de l'estrat arbori i arbustiu. A l'entorn del bosc de Sant Nicolau i de la Font del Ràdium, durant el dia mundial del medi ambient, es realitza un itinerari amb els alumnes de cicle mitjà d'ensenyament primari de Granollers.

Propietat	Privada.
Observacions	Camí públic.
Planejament vigent	Sòl no urbanitzable.

Directrius de protecció i gestió

D'acord amb els objectius ecopaisatgístics previstos de protecció i recuperació, en el bosc de Sant Nicolau s'ha de potenciar:

- El lleure que, per la proximitat a la ciutat, pot esdevenir una zona verda molt visitada.
- L'educació ambiental, ja que l'alzinar de Sant Nicolau es troba ben constituït i l'espai ofereix vistes interessants sobre la vall del Congost.
- Visites culturals, perquè a part del valor que com a patrimoni natural el bosc representa, a l'oest de l'espai es troba l'antiga torre telegràfica de Can Casaca.

Tanmateix, s'hauria de tenir especial cura a evitar fets com:

- L'abocament de residus d'origen industrial, per la proximitat al polígon industrial.
- Els abocaments d'origen domèstic, pel desconeixement d'alguns ciutadans sobre els punts d'abocament controlat, deixalleries i altres instal·lacions per al tractament de residus.
- La cacera i les activitats que s'hi relacionen.
- L'impacte acústic de les xarxes viàries existents, com l'autovia del Coll de la Manya i la carretera antiga de Barcelona a Ribes de Freser.

Fitxes associades

ENIM-06, bosc de la Font del Ràdium.

ENIM-16, torrent de la Font del Ràdium.

ENIM-09, bosc de Molí de Capellans.

ENIM-17, torrent de Sant Nicolau.

ENIM-04. la Costa (Bosc de Can Many, bosc de Can Feliuà, bosc de Can Riera i bosc de Ca n'Amat).

Fonts documentals

Domingo i Reig, Virgínia; Camps i Giró, Albert. *La Font del Ràdium. Una passejada per la serra de Ponent*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2001, 32 pàg. (Rutes per Granollers, 2).

Garcia-Pey, Enric. *Recull onomàstic de Granollers. Motius, topònims, nomenclatura*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 1990, 263 pàg. (Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, 3).

Taller d'ocupació "La Font". *Dossier de turisme naturalista*. Granollers: Ajuntament de Granollers, 2000.

Plànols de l'Ajuntament de Granollers. Granollers: Ajuntament de Granollers. Servei d'Urbanisme, 2002.

Entrevistes amb el senyor Joan Campins i la senyora Pilar Calvo, propietaris de la casa de Sant Nicolau, i la senyora Teresa Bassa.